

El club de lectura amb nouvinguts a ESO

Iolanda Bonet

Data intervenció: dijous 20 de novembre	Hora: 12.30 – 13.00	Auditori
---	---------------------	----------

Objectius

- 1) Estimular les capacitats de parla en segones (i terceres i quartes...) llengües en l'alumnat nouvingut
- 2) Facilitar la integració de l'alumnat nouvingut en les nostres cultures (la que s'escriu amb majúscules, i la *cultureta* o la que escrivim en minúscules) en un entorn on pugui expressar els seus dubtes lliurement
- 3) Dotar a l'alumnat nouvingut de pautes i estratègies de treball que haurà d'aplicar per desenvolupar la tasca ordinària: com fer treballs, organització de les preguntes d'un text, facilitar-li la recerca de temes relacionats, etc.
- 4) Provocar el gaudi de la lectura de novel·les, ficció, etc. en l'alumnat nouvingut. Convertir-los en lectors.
- 5) Activar les capacitats de l'alumnat en activitats que posteriorment seran habituals i en les que necessitarà un mínim domini tant de la llengua com dels processos educatius.

Desenvolupament

La idea parteix de la necessitat de comunicació que té l'alumnat nouvingut en la nostra llengua, en un entorn on se li acceptin els errors (aula d'acollida). A la vegada constitueix una de les activitats que posteriorment realitzarà a l'aula ordinària i per tant els facilita el procés d'integració.

En els clubs de lectura a l'aula amb nouvinguts, es treballen també:

Com escollir els llibres - Activitats entorn del llibre - Temes adients - Llibres llegits - Dinamització a l'aula - Estratègies per treballar amb nouvinguts - El tractament de les dificultats que presenten la lectura, la fonètica i la comprensió lectora.

A qui va adreçat:

- Alumnat d'ESO (també existeixen clubs de lectura per a totes les edats, per tant són fàcilment adaptables)
- Adreçat a l'alumnat nouvingut del Taller de llengua i Cultura, aula LIC, etc., perfectament transferible a la resta de l'alumnat de l'institut (de fet, el model experimentat s'assembla al que algunes persones implicades en ell porten en marxa a altres clubs de lectura externs, per a infants i per a adults, fet que ha contribuït a integrar les biblioteques dels pobles en el centre).

Aquest programa s'ha començat a posar en marxa a partir de la demanda d'un institut d'ESO a l'illa d'Eivissa.

Relacions externes

- Es un programa educatiu que potencia les relacions fora del centre, sobretot quan s'aconsegueix la implicació de la biblioteca del poble.

Els llibres

- Condicions necessàries d'un llibre per a que sigui apte per a la lectura de club, il·lustracions o no, estil, dificultat del llenguatge, interès per als alumnes, interès per al professorat, temes que s'hi relacionen, relació amb altres assignatures i matèries, activitats paral·leles, llistats de llibres adequats, llibres dels que se n'ha filmat una pel·lícula, informacions que se'n deriven, els escriptors i escriptores.

Passes que se segueixen

- Reunió de les professores amb l'assessora per escollir el primer llibre (els següents ja s'escolliran a l'aula amb la participació de l'alumnat).
- Consulta a l'alumnat sobre el llibre escollit
- Primera sessió a l'aula: com sempre amb l'assessora, les professores i l'alumnat; presentació de les persones; el carnet de lector; explicació del funcionament del club de lectura; dubtes lectura d'un fragment del llibre; consensuar el fragment de llibre que hauran llegit per a la següent sessió d'aula; activitat relacionada amb el fragment llegit (un joc, una activitat lúdica...)
- A cada sessió: autoavaluació oral de l'alumne sobre la sessió del dia
- Entre una sessió d'aula i la següent, els alumnes van llegint el fragment determinat i el treballen amb la professora a l'hora de llengua
- Sessions següents
com sempre amb l'assessora, les professores i l'alumnat; comentaris sobre el fragment llegit; dubtes; lectura del següent fragment del llibre per tots els alumnes i per la professora i l'assessora (modelatge); realització d'una activitat escrita per part de l'alumne solament en determinades sessions; activitat relacionada amb el fragment llegit (un joc, una activitat lúdica... diferent a cada sessió)
- Última sessió: Com les sessions anteriors, amb una activitat "estrella" per concloure el tema (proves de bruixes, menjars "terrífics", etc.); avaluació del club autoavaluació oral de l'alumne i les professores
- Reunió posterior de les professores amb l'assessora per avaluar la tasca realitzada, el funcionament del club, planificar les sessions següents, lliurament de bibliografia i materials, webs interessants, documents i recursos que es poden aplicar paral·lelament.

Materials

Els clubs de lectura constitueixen una poderosa eina per a la formació del professorat tant com per a l'aprenentatge de l'alumne.
Podem trobar més informació a les pàgines webs de les biblioteques de la Generalitat de Catalunya, programes de les Illes Balears (Viu la Cultura), etc.

Avaluació

Es realitza l'avaluació en cada sessió i al final de cada llibre llegit:

- avaluació personal (l'alumne sobre la seva pròpia participació) mitjançant registres orals i a través de les activitats que es realitzen
- avaluació col·lectiva (els alumnes sobre les aportacions dels companys i companyes)
- avaluació de la professora
- avaluació de l'assessora

També s'indiquen passes de l'avaluació a l'apartat de desenvolupament.

Conclusions

Els clubs de lectura han constituït un poderós recurs pedagògic per desenvolupar les quatre capacitats bàsiques dels nòvings:

- parlar (en la nova llengua que els acull),
- escoltar (no desconnectar en sentir parlar una llengua que fins ara els era estranya...),
- Llegir (textos llargs com novel·les i contes, interpretar-los, gaudir-ne...)
- i, escriure (proporcionen una gran quantitat de vocabulari tant general com temàtic)

L'aplicació a l'aula amb l'assessora, els alumnes i les professores va donar tan bons resultats que han constituït el principal motiu per presentar aquesta proposta de comunicació.

Algunes adreces i informacions interessants:

- http://www.bcn.es/biblioteques/docs/clublecturacatala_fbonnem0307.pdf
aprendre català amb un club de lectura, Barna-Francesca Bonnemaison
- http://www.bcn.es/biblioteques/docs/clubs_lectura0607.pdf
- <http://www.bcn.es/biblioteques/pagstot/activitats/clubs.html>
- "El gust per la lectura" que organitza el Servei d'Ensenyament de Catalunya.
- etc.